

BI BANDOEN BILAKAERA**ESPAINIA ERREPUBLIKANOAN: GERRA ETA IRAULTZA**

Ikuspuntu desberdinak:

- Gobernu sendoaren beharra, gerra irabazteko
 - Iraultza sendotu beharra, iraultza sozialari lehen tasuna
- Bien artean istilu sozial larriak izan ziren (Katalunian 1937an)

a) Sozialki:

- Neurri iraultzaileak errepublikako lurralde ia osoan: Katalunian bereziki, Euskadin ez.
- Gobernuaren kontrolarik kanpo:
 - Juntak, kontseiluak, komiteak... eratu ziren
 - Anarko sindikalistek eta zenbaitetan UGTk bultzatuak
 - PCE, PSOE kontra
- Sozializazioak, kolektibizazioak orokortu:
 - Industriak langileek konfiskatu (Katalunian)
 - Lurrak jornalariet hartu (Aragoi, Valentzia, La Mancha, Andalucia)
 - Oinarrizko zerbitzuak (garraioak, elikaduraren hornidura, armak)
- Jazarpen eta hilketak: talde inkontrolatuek bereziki. Gobernarien zatiketa areagotu
 - Eskuindarrenak
 - Elizaren kide eta ondasunenak

b) Politikoki: bilakaera

1936-VII: altxamenduaren kontrako erreakzioak gobernua gainditu zuen (Casares Quiroga—Martinez Barrio)—Giral: Fronte Popularreko alderdien sostenguekin:

- Ejertzittoa desegin (ofizial gehienak altxatuak)
- Armak sindikatuei banatu beharrean aurkitu
- Boluntarioen batallioiak sortu (milizianoak)
- Gobernuko autoritatearen eroria:
 - Altxatuekin izandako jarrera epelagatik
 - Komite, juntak, kontseiluak (langileen alderdiak eta sindikatuak nagusi)
 - Industriak kolektibizatu
 - Nekazaritzan kolektibizazioak

1936-IX: Madrilerako erasoak: Kontzentrazio gobernua: Largo Caballero buru:

- Errepublikanoak, sozialistak, komunistak, anarkistak, katalanistak, euskal nazionalistak
- Valentziara
- Gobernua indartzeko: juntak eta komiteak deuseztatu

- Gerra ekimena bateratzeko: milizien militarizazioa dekretatu
- Aurrez-aurre:
 - Komunistekin: Largo Caballerok gerra pertsonalki zuzendu nahi zuen eta hauek ejertzitza kontrolatu nahi zuten (SESBaren laguntza)
 - Anarko sindikalistekin: hauek kolektibizazioekin jarraitu nahi zutelako eta miliziak Ejertzitzaan integratzearen kontra zirelako:
 - Bartzelonako 1937ko maiatzeko gertaerak: borroka latza:
 - Anarkosindikalistek eta POUM-eko komunistek gerra iraultzailearekin jarraitu nahi
 - Generalitat kontra: errepublikanoak eta komunistak nagusi (Iraultza moteldu nahi Ejertzitza eta Estatu sendotzeko)
 - Heriotz asko eta POUM desegingo dute (komunisten presioaz)
 - Largo Caballeroren gobernu oso ahul gelditu:
 - Bere jarraitzaileen eta komunisten arteko borrokagatik
 - PSOEk komunistekin akordioa egingo du
 - Largo Caballerok dimititu behar

1937-V- Gobernu berria: Negrin (sozialista) buru, komunisten laguntzarekin:

- I. Prieto Defentsa ministroa: komunistekin liskarrak
- Ejertzitza indartzen ahalegindu eta aldi berean
- Altxatuekin akordio duin batera iritsi nahi: Errepublikaren iraupena bermatzeko gerra ondoren. Arrakastarik ez eta gerrarekin jarraitu behar.
- Egoera larriagotu egiten da: gerraren ezbeharrak eta oinarriko horniduren falta.
- 1938ko bukaeran: Negrinek negoziaketa programa murriztu egiten du: atzerriko tropen aldegitza; errepresaliarik ez gerra bukatzean; erregimen demokratikoa ezarri

1939-III: Casadoren kolpea: Negrin eta komunisten gobernuaren kontra:

- Madrilgo Defentsa Kontseilua eratuko da: Besteiro (PSOE) eta UGTko talde baten laguntzarekin, altxatuekin negoziatzeko (Errepublikako ejertzitza desegina dagoelako (Ebroko guduan)
- Francok ez zuen onartu: baldintzarik gabeko errendizioa

1939-III- 28: altxatuak Madrilen sartu:

1939-IV-1: Francok garaipena aldarrikatu